

Henkilötietojen käsittelyn kuvaus ja Rekisterinpitäjän ohjeistus

1. Osapuolet

Rekisterinpitäjä: Saavutettavuuskirjasto Celia

Henkilötietojen käsittelijä: Sopimuksessa ilmoitettu Palvelukumppani

2. Liitteen tarkoitus

Rekisterinpitäjä on tehnyt Henkilötietojen Käsittelijän kanssa Sopimuksen, joka koskee sellaista palvelua, jossa Henkilötietojen Käsittelijä toimii Rekisterinpitäjän ylläpitämään henkilörekisteriin kuuluvien henkilötietojen käsittelijänä. Tässä dokumentissa kuvataan käsittelytoimet, joita Henkilötietojen Käsittelijä henkilötietojen käsittelijänä tekee Rekisterinpitäjän puolesta, henkilötietojen tyypit sekä käsiteltävät henkilötiedot. Henkilötietojen Käsittelijää sitovat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet on kuvattu Rekisterinpitäjän ohjeistuksessa.

3. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja luonne

Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus: uusien henkilöasiakkaiden rekisteröinti Celian asiakkaiksi kirjastojärjestelmään, henkilöasiakkaiden tietojen ylläpito ja henkilöasiakkaiden avustaminen Celian palveluiden käytössä sekä työntekijöiden käyttäjätunnusten ylläpito.

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste:

- EU:n yleinen tietosuoja-asetus artikla 6 kohta 1 a: rekisteröity on antanut suostumuksensa henkilötietojensa käsittelyyn yhtä tai useampaa erityistä tarkoitusta varten.
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus artikla 6 kohta 1 c: rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen hoitaminen.

- EU:n yleinen tietosuoja-asetus artikla 9 (erityiset henkilötiedot) kohta 2 b: rekisterinpitäjän lakisääteisten velvoitteiden hoitaminen.

Ensisijaisesti käsittely tapahtuu perustuen Rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään liittyen. Toissijaisesti on mahdollista, että rekisteröity antaa suostumuksensa käsittelyyn ja henkilötietojen käsittelyä suoritetaan suostumuksen ollessa voimassa.

Henkilötietojen Käsittelijä saa tunnukset Celian hallinnoimaan järjestelmään, jossa Henkilötietojen Käsittelijä pystyy toteuttamaan Sopimuksessa esitetyt tehtävät. Henkilötietojen Käsittelijä käsittelee järjestelmän henkilötietoja vain silloin kun sille on peruste Sopimuksessa sovittujen tehtävien hoitamiseksi. Tällöinkin henkilötietoja käsitellään vain siinä laajuudessa kuin on tarpeen.

4. Henkilötietojen käsittelyn kesto

Henkilötietojen Käsittelijä käsittelee tässä liitteessä yksilöityjä henkilötietoja niin kauan kuin Sopimus on voimassa.

5. Henkilötietojen tyypit ja rekisteröityjen ryhmät

Käsiteltävät Henkilötiedot koskevat seuraavia rekisteröityjen ryhmiä:

- Henkilöasiakkaat
- Työntekijät

Käsiteltävät Henkilötiedot koostuvat seuraavista Henkilötietojen tyypeistä:

Henkilöasiakastiedot kuten nimi, kotiosoite, puhelinnumerot, sähköpostiosoite, syntymäaika ja lukemiseste.

Työntekijä- ja henkilöstötiedot kuten nimi, käyttäjätunnus ja sähköpostiosoite.

Erityiset Henkilötietoryhmät:

- Terveysteen liittyvät tiedot, lukemisesteseen liittyvät tiedot.

Tilaaaja määrittelee henkilöasiakkuuden itsessään erityiseksi henkilötiedoksi ja näin ollen salassa pidettäväksi.

6. Rekisterinpitäjän ohjeistus

- Celian henkilöasiakastieto on linjattu erityisiä henkilötietoryhmiä koskevaksi arkaluonteiseksi tiedoksi. Celia käsittelee arkaluonteista, Art. 9 mukaista erityisiä henkilötietoryhmiä koskevaa tietoa Celialle kansallisessa laissa säädetyn tehtävän suorittamiseksi (Laki näkövammaisten kirjastosta 23.8.1996/638). Tietosuojalaki määrää erityisien henkilötietojen suojaamisen toimenpiteistä ja näin ollen arkaluonteisten tietojen käsittelyyn tulee suhtautua erityisellä huolellisuudella.
- Henkilötietojen Käsittelijä noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämää hyvää tietojen käsittelytapaa ja julkisuuslaissa sekä tiedonhallintalaissa tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa, henkilötietojen suojaamista koskevia säännöksiä sekä rekisterinpitäjän ohjeistusta tietojen käsittelystä.
- Henkilötietojen Käsittelijä ohjeistaa ja kouluttaa tarvittavat tietoturva- ja tietosuojakäytännöt henkilöstölleen vähintään tämän liitteen ja lainsäädännön vaatimusten edellyttämällä tavalla. Sama vaatimus koskee mahdollisten Alihankkijoiden henkilöstöä.
- Henkilötietojen Käsittelijä varmistaa, että henkilötietojen käsittelyyn osallistuvat henkilöt sitoutuvat noudattamaan Sopimuksessa sovittua salassapitovelvollisuutta. Sama vaatimus koskee mahdollisten Alihankkijoiden henkilöstöä.
- Henkilötietojen Käsittelijän tulee ilmoittaa Rekisterinpitäjälle käyttöoikeuksien muutoksista, jos Henkilötietojen Käsittelijän työntekijöiden tehtävät muuttuvat käyttöoikeuksien osalta.
- Henkilötietojen Käsittelijän ja sen alihankkijoiden tilojen tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi järjestelmään ja siellä oleviin salassa pidettäviin tietoihin.
- Rekisterinpitäjä voi kustannuksellaan hakea palvelua tuottavasta henkilöstöstä turvallisuus selvitystä laissa säädettyjen edellytysten täytyessä tai vastaavaa selvitystä henkilön koti- tai pääasiallisesta oleskelumaasta. Henkilötietojen Käsittelijä sitoutuu myötävaikuttamaan suostumusten saamiseen.
- Henkilötietojen Käsittelijän on ilmoitettava Rekisterinpitäjälle henkilötietojen tietoturvaloukkauksesta sekä muista tuottamistaan palveluiden olennaisista

häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia rekisteröityjen asemaan ja oikeuksiin. Ilmoitus on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä siitä, kun Henkilötietojen Käsittelijän tai sen käyttämä alihankkija on saanut loukkauksen tietoonsa.

- Rekisterinpitäjä ja Henkilötietojen Käsittelijä sopivat tietojen luovutuksista ulkopuolisille. Henkilötietojen Käsittelijä ei luovuta tietoja ilman Rekisterinpitäjän kirjallista lupaa.
- Henkilötietojen Käsittelijä ymmärtää, että järjestelmään tallentuu sitä käytettäessä Henkilötietojen käsittelijän tietoa.
- Rekisterinpitäjällä tai sen valtuuttamalla auditoijalla on milloin tahansa oikeus auditoida tai tarkastaa pääsopimuksessa sovittu toiminta varmistaakseen, että Henkilötietojen Käsittelijä noudattaa sopimusta ja erityisesti toteutettaviksi vaadittuja teknisiä ja organisatorisia turvatoimia.
- Henkilötietojen käsittelijällä on tietojärjestelmän käyttöohjeet, joissa kerrotaan, miten järjestelmässä käsitellään henkilötietoja.
- Palvelun kohteena olevan järjestelmän käyttäjävaltuuksien myöntämismekanismi on sellainen, että niiltä osin, kun prosessi on Henkilötietojen käsittelijän vastuulla, myöntöprosessista jää jälki, josta nähdään, millä perusteella käyttäjälle on myönnetty käyttövaltuus.
- Palvelun kohteena olevan tietojärjestelmäpalvelun käyttövaltuudet ovat henkilö- tai roolikohtaisia ja yksittäisen käyttäjän käyttövaltuudet voidaan selvittää.
- Henkilötietojen käsittelijä varmistaa, että Henkilötietojen käsittelijän vastuulla olevat palvelun kohteeseen liittyvät laitteet, ohjelmistot sekä tietojärjestelmät tekevät riittäviä lokeja ja kirjausketjuja toiminnastaan ja Henkilötietojen käsittelijä säilyttää palvelun kohteeseen liittyvät pääsynvalvontalokit niin, ettei niitä päästä jälkikäteen muuttamaan.
- Henkilötietojen käsittelijältä vaaditaan erityistä huolellisuutta salassapitovelvollisuuden, tietoturvan ja tietosuojan osalta. Salassapitovelvollisuuden lisäksi henkilötietojen näkyvyys on rajoitettu mahdollisimman suppeaksi ja henkilötietojen käsittelyä tehdään vain perustellusta syystä.

Teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä tarkoitetaan seuraavia suojatoimenpiteitä, joihin Henkilötietojen käsittelijän on aktiivisesti ryhdyttävä:

- Henkilöstö on koulutettu tietoturvan ja tietosuojatehtävien hoidon mukaisesti.
- Henkilöstölle on annettu ajantasaisia ohjeita ja määräyksiä tietosuojaan sekä tietoturvaan liittyen.
- Henkilöstöllä on riittävät salassapitositoumukset.
- Henkilötietojen käsittelijän tiloissa toteutetaan tilavalvontaa.
- Henkilötietojen käsittelijällä on asianmukainen ja käsittelyn luonne huomioiden riittävän sisältöinen prosessi sisäiseen käytönvalvontaan.
- Henkilötietojen käsittelijä toteuttaa tietojärjestelmien tietoturvaa.
- Henkilötietojen käsittelijä käyttää tietojen salausta.
- Henkilötietojen käsittelijä käyttää mahdollisuuksien mukaan tietojen anonymisointia.
- Henkilötietojen käsittelijä käyttää mahdollisuuksien mukaan tietojen pseudonymisointia.
- Henkilötietojen käsittelijä toteuttaa aktiivisesti tietoturvan ja tietosuojan auditointeja.
- Henkilötietojen käsittelijän etäkäyttöyhteyksissä on käytössä salaus ja IT-järjestelmiin kirjaudutaan käyttämällä tietoturvan kannalta asianmukaisia salasanoja/auktorisointimekanismeja.
- Henkilötietojen käsittelijä käyttää tarkastus- ja valvontajärjestelmiä (esim. lokitukset, henkilökohtaiset käyttäjätunnukset vahvalla salasanalla) ja toteuttaa käytännesääntöjen käyttöönottoa ja sertifikaattien käyttöönottoa.
- Tietojen suojaamisesta on huolehdittava kaikissa käsittelyn vaiheissa alkaen tietojen keräämisestä ja päättyen tietojen tuhoamiseen. Käsittelyn turvallisuus edellyttää esimerkiksi kykyä taata järjestelmien ja palveluiden jatkuva luottamuksellisuus, eheys, käytettävyys ja vikasietoisuus sekä kykyä palauttaa tietojen saatavuus ja pääsy tietoihin nopeasti fyysisen tai teknisen vian sattuessa.

